

Syntetické futurum v češtině

PLIN032

Klára Osolobě

osolobe@phil.muni.cz

Značkování korpusů je dobrá věc

ALE

- ▶ lingvistické předpoklady :
morfologický slovník + tagset
- ▶ technická řešení (rozdělení na pozice, různé nelingvistické přístupy k disambiguaci)

Kvalita značkování z lingvistického hlediska

- ▶ kvalita zdrojů
- ▶ možnosti a meze formalizace
- ▶ úplnost výčtu některých
okrajových jevů

Futurum

- ▶ analytické futurum (slovesa nedokonavá) - **MWE**
- ▶ dokonavá slovesa a jejich přítomné tvary - **9. pozice: P**
- ▶ syntetické futurum (*budu, jít, jet, ...*) - **9. pozice: B**

Gramatiky a slovníky

- ▶ gramatiky: definují skupinu sloves pohybu výčtem (rozsah odpovídá rozsahu gramatiky).
- ▶ praxe slovníků je nejednotná (u některých sloves např. *vézt se* SSJČ a SSČ rozcházejí).

Česká mluvnice (Havránek, Jedlička, 1981)

- ▶ hovoří o: ... „*některých slovesech nedokonavých (většinou s významem pohybu, řidčeji stavu) ...*
- ▶ ... *nemají složený tvar času budoucího, leda v jiném významovém odstínu ...*
- ▶ možnost tvořit u některých tvarů imperativ ... *s malým významovým rozdílem, který je na dvou příkladech charakterizován u slovesa *pojd'* jako ... pohyb k mluvčímu... u sloves *poběž', polet'* jako ...počátek*
- ▶ samostatně se zmiňuje imperativ *poslyš*, který nemá oporu ve tvarech syntetického futura indikativu (*slyšet - *poslyším - slyš - poslyš*)

Příruční mluvnice češtiny (Karlík, Nekula, Rusínová, 1996)

- ▶ hovoří o ... *zvláštní skupině sloves pohybu a některých jiných, která pohyb implikují*
- ▶ dále uvádí, že ... *u nich lze rozeznat rozdíl mezi určeností a neurčeností co do cíle pohybu... přičemž ... oba tyto významy se vyjadřují v rámci sloves nedokonavého vidu...*
- ▶ konstatuje, že ... *nejde o dokonavé futurum, od těchto forem nelze vytvořit infinitiv ani préteritum, jsou však možné formy složené ...*

Čeština řeč a jazyk (Čechová a kol., 1996)

- ▶ *U některých nedokonavých sloves (sloves pohybu a změny stavu) se tvoří ještě (míní se kromě tvarů budu + infinitiv nedokonavého slovesa) tvary jednoduché s předponou po-.*

Mluvnice češtiny 2

(Komárek a kol., 1987)

- ▶ ... prefix *po-* (s ojediněle se vyskytující variantou *pů-*): spojuje se s tvary ind. prez. akt. některých nedokonavých sloves, zvláště s významem jednosměrného pohybu v tzv. jednoduché, syntetické futurum ...,
- ▶ má tedy gramatickou kategoriální platnost; tato platnost je oslabena ve tvarech imperativu těchto sloves, ..., které jsou synonymní s tvary bez tohoto prefixu.
- ▶ slovesa jsou charakterizována jako slovesa jednosměrného pohybu a slovesa trvání nebo změny stavu (jež jsou rovněž pojaty jako jednosměrný pohyb)
- ▶ předpona *po-* má zde význam pouze gramatický, nikoli lexikální; nemění ani lexikální význam, ani nedokonavý vid slovesa
- ▶ vedle futurálních tvarů jednoduchých je možno tvořit i pravidelné tvary složené futura opisného,

Mluvnice současné češtiny (Cvrček a kol., 2010)

- ▶ *Specifická omezená skupina sloves má tvary budoucího času vyjádřené pomocí předpony **po/pů** : **půjdu, pojedu, potrvá, poroste, ponesu, povedu, poběžím, poletíš, polezeš, poteče, poženu, povezeme, poplujete, pohnou, pocestujou, postěhuje, poplazí.***

frekvence lemmat v synv11

tag=".....F.*"

1 / 2 ▶ (celkem: 53 položek) Sdílet tabulku:

	Filtr	lemma	Freq ▼	i.p.m.
1	p / n	být	21 486 744	3 541,39
2	p / n	jít	805 808	132,81
3	p / n	jet	335 032	55,22
4	p / n	vést	292 676	48,24
5	p / n	trvat	276 324	45,54
6	p / n	růst	57 427	9,47
7	p / n	nést	55 497	9,15
8	p / n	běžet	51 667	8,52
9	p / n	letět	24 221	3,99
10	p / n	téci	15 345	2,53
11	p / n	vézt	9 916	1,63
12	p / n	hnát	8 339	1,37
13	p / n	plavat	3 593	0,59
14	p / n	hrnout	3 523	0,58
15	p / n	lézt	3 004	0,5

frekvence lemmat v synv12

[tag=".....F.*" & lemma!=",být"]

1	p / n	jít
2	p / n	jet
3	p / n	vést
4	p / n	trvat
5	p / n	růst
6	p / n	nést
7	p / n	běžet
8	p / n	letět
9	p / n	téci
10	p / n	vézt
11	p / n	hnát
12	p / n	plavat
13	p / n	hrnout
14	p / n	lézt
15	p / n	plout

16	p / n	táhnout	31	p / n	kráčet
17	p / n	kvést	32	p / n	řinout
18	p / n	stěhovat	33	p / n	šupat
19	p / n	vanout	34	p / n	šlapat
20	p / n	putovat	35	p / n	veslovat
21	p / n	linout	36	p / n	hasit
22	p / n	plavit	37	p / n	pelášit
23	p / n	fíčet	38	p / n	cupitat
24	p / n	řítit	39	p / n	crčet
25	p / n	zor ^{at}	40	p / n	kanout
26	p / n	klusat	41	p / n	plížít
27	p / n	plazit	42	p / n	kulit
28	p / n	klapat	43	p / n	mazat
29	p / n	kutálet	44	p / n	kvačit
30	p / n	plachtit	45	p / n	viset

46	p / n	frč ^{et}
47	p / n	krá st
48	p / n	kul ^{hat}
49	p / n	šně ^{rovat}
50	p / n	chv ^{átat}
51	p / n	škob ^{rtat}
52	p / n	vlá ^{dnout}

Syntetické futurum - slovníky a další tištěné zdroje

- ▶ SSJČ : 50 sloves (27 navíc, které neuvádí SSČ)
- ▶ SSČ : 21 sloves (3 navíc, které neuvádí SSJČ)
- ▶ SSSJČ i SSČ : 18 sloves
- ▶ Čermák, 1990, s. 106 : 5 dalších sloves, které neuvádí ani SSJČ, ani SSČ
- ▶ Šmilauer, 1972 s. 223 : 2 další slovesa
- ▶ Kopečný, 1962 s. 46-50 : 115 sloves

vézt

SSJc Slovník spisovného jazyka českého

vézt¹

ned. (1. j. vezu, rozk. vez, min. vezl, trp. vezen) (koho, co) *dopravním prostředkem dopravovat*: v nemocného sanitkou do nemocnice; vozy vezou uhlí; v obilí do stodoly, vezl si domů pěkný výdělek *přivázel*; bylo mu, jako by ho vezli na popravu (Wint.) *odváželi*; --- *vézt² se ned.*

1. (-; v čem, čím, na čem) *jet dopravním prostředkem*: někteří šli pěšky, jiní se vezli; ve voze se vezlo pět lidí; vezl se autem; vezli se na valníku, řídě. v. se v (řídě. na Svět.) kočáře

2. (-; po čem) *poohybovat se, šinout se po povrchu něčeho*: v. se po skluzavce, po zábradlí *klouzat*; uklouznout a v. se po zádech; ruka zpět se veze (Net)

3. hovor. expr. (-; s kým, čím) *být účasten něčeho (zprav. nepřijemného) bez vlastní viny, zásluhy*: vedoucí udělá chybu a ostatní se s ním vezou *trpí tím, jsou voláni k odpovědnosti, trestáni*; chytí tě za slovo a už se vezeš (Zápota) (o) předp. **do-**, **na-**, **na-se**, **od-** (**pood-**), **po-** (**popo-**), **po-se**, **pro-**, **pro-se**, **pře-**, **při-**, **roz-**, **s-**, **s-se**, **u-**, **u-se**, **vy-**, **za-**

vézt

SSC Slovník spisovné češtiny

vézt

ned. (1. j. vezu, rozk. /po/vez, bud. povezu, budu vézt, čin. vezl, trp. vezen; v po-) *vozidlem přemísťovat dopravovat (syno)* vézt nemocného do nemocnice, rodinu autem, vézt zboží, **vézt se** ned.

1. jet vozidlem, vézt se autem, na voze,

2. *hovor. expr.* účastnit se něčeho nepříjemného bez vlastní viny, byl při té výtržnosti, veze se s ostatními,

lézt

SSJc Slovník spisovného jazyka českého

lézti

ned. (1. j. lezu, rozk. lez, min. lezl, přech. pít. leza, bud. polezu)

- 1. pohybovat se plazivě n. šplhavě s celým tělem přiblíženým k podkladu, po němž se pohyb děje (o člověku za pomoci nohou i rukou):** had leze z díry, hlemýžď leze pomalu, moucha leze po listu, po stropě; mravenci jim lezí po nohou, opička leze po stromě, na strom; dítě leze po podlaze po všech čtyřech; voják lezl po břiše ze zákopu; lezl ztěžka vysokou trávou; l. do straně; l. po žebříku do okna; horolezci lezli na strmou skálu šplhali; **přen.** víno leze po zdi *plazivě roste*; [x] **ob.** mravenci mu lezou po zádech *mrází ho*; **expr.** l. ke křížku, ke kříži *pokořovat se, uznávat svou vlnu*; leze (část. plazi se) před ním po břiše *podlézá mu*; **zř.** neos. jako by po mně lezlo (Nám.) *mrází mě*
- 2. ob. a expr. namáhavě, obtížně se pohybovat, postupovat; vléci se:** koně s těžkým nákladem sotva lezou; nemocný lezl namáhavě do schodů; vlak (povoz) sotva leze do svahu; jídlo mu leze špatně do krku *nechutná mu*; **přen.** odpoledne leze k nepřekání *táhne se*
- 3. ob. (kam) dostávat se, vstupovat, vnikat, zprav. pomalu, namáhavě n. úporně:** leze do vozu po schůdkách; l. do šatů, do kabátu *obtížně se oblékat*; l. do pastí, **přen.** *vydávat se v nebezpečí*; l. někomu do stolu, do skříně *neoprávněně je otvírat a probírat se v nich*; ten člověk rád leze do soudů; leze do manželství brzo; [x] **ob.** leze mi do zelní *přebírá mi někoho (zprav. dívku)*; *něco*; neví, do čeho leze *co ho čeká*; **hád.** l. někomu na krk *obtěžovat ho*
- 4. ob. expr. (kam) přicházet nevhod, nevitán; cpát se, dolézat:** ty děti jí pořád lezou do kuchyně; klid se, co sem lezeš!; nemám na něho čas a pořád k nám leze; [x] bez peněz do hospody nelez (pořek)
- 5. ob. expr. (s čím na koho, za kým) přicházet se žádostí; dolézat, dotírat (na koho), obtěžovat (koho):** leze na přítele se svým úkolem; se vším na něho lezou; leze na představeného, aby ho povýšil; l. někomu za ženou *ucházet se o ni, nabízet se jí, scházet se s ní*
- 6. (odkud) zvolna se objevovat, stávat se viditelným, zjevným, tlačit se ven; vylézat, vyrstávat, ukazovat se:** sněženky lezou ze země; dítěti lezou první zoubky; dospívá, lezou mu vousy; leze mu palec z punčochy; z pohovky už lezou žíně; [x] **expr.** oči mu lezou z důlků *chtivě n. s hrůzou něco pozoruje, dívá se*; **zhrub.** učení mu leze z krku, krkem *je mu protivné, omrzelo ho, znechutilo se mu*; **zhrub.** teď to leze, proč ujel *vyhází najevo*; haní leze to z něho jako z chlupaté deky *mluví pomalu, těžkopádně, rozpačitě*
- 7. (kam) (o věci) dostávat se někam, ocítat se někde; vnikat, pronikat:** vlasy jí lezly do čela i do očí; snůh leze za krk; **přen. expr. (o tělesných pocitech, stavech ap.) znenáhla se projevovat, působit někde, zasahovat někoho, něco:** zma (mráz) leze do kostí, za nehty, mlha leze do těla; [x] leze na něj chřipka *jde, začíná se u něho*; leze na ni dřimota *chce se jí spát*; víno mu leze do hlavy *omamuje ho, je opojné*; léta na ni lezou *stárně*; neos. lezlo mu za nehty *zabílo ho*; leze to na hlavu, na rozum *zbarňuje soudnosti, dělá starosti*; to leze do peněz, do kapsy (ob.) *je drahé*
- 8. hád. (o věci) slézat, ztrácet se, mizet:** po nemoci často lezou vlasy *padají*; snůh leze *taje*
- 9. ob. ve spoj. l. nahoru, l. dolů zvyšovat n. snižovat hodnotu; stoupat; klesat:** teploměr, tlakoměr leze výš; teplota, tlak vzduchu leze nahoru, dolů; ceny (akcie) lezou hned nahoru, hned zas dolů (o) **předp. do-, na-, o-, ob-, od-, po- (popo-), pod-, pro-, pře-, při-, roz- se, s-, s- se, u-, v-, vy- (povy-), z-, za-; naléztí (vyna-); --> nás. *lézati, *lézávati**

lézt

SSC Slovník spisovné češtiny

lézt

ned. (1. j. lezu, rozk. lez, u význ. 1-3 i po-, bud. polezu, budu lézt, čin. lezl)

1. *pohybovat se plazivě n. šplhavě hlemýžď* leze pomalu, had leze z díry, *plazí se*; dítě už leze, *dovede lézt*; lézt po kolenou, lézt na strom, *šplhat*; lézt po žebříku (nahoru, dolů), *vystupovat, sestupovat*; tlakoměr leze nahoru, dolů, *stoupá, klesá*

2. *expr. s námahou n. pomalu se pohybovat, jít vláci se (syo), 2* sotva leze do schodů, na kopec,

3. *dostávat se dovnitř vnikat (syo)* lézt do vody, lézt do kalhot, *oblékat si je*; lézt někomu do (jeho) věci, *neoprávněně si je prohlížet, přen. zasahovat*

4. *hovor. přicházet nevhod obtěžovat (syo), 1* leze k nám denně,

5. *objevovat se (syo) ukazovat se (syo)* dítěti už lezou zoubky, sněženky lezou ze země, *vyrůstají*; hřebík leze z prkna, *vyčínívá*

6. *vnikat (syo) pronikat (syo)* vlasy lezou za límec, leze mi za nehty, *zebe mě [x]* leze na mě chřipka, *začínám být nemocný chřipkou*; neví, do čeho leze, *co ho čeká*; oči mu lezou z důlků, *chtivě, s hrůzou pozoruje něco*

Zachycení na úrovni morfologické značky (tagu)

- ▶ Pozice 2 - Detailní určení slovního druhu
B sloveso, tvar přítomného nebo budoucího času
- ▶ Pozice 9 - Čas
 - neurčuje se
 - F futurum (budoucí čas)**
 - H** minulost nebo přítomnost (P/R)*
 - P** prézens (přítomný čas)
 - R** minulý čas
 - X** libovolný čas (F/R/P)*

SYNv7

VB.....F.*

- ▶ tvary *budu, budeš, ...*
- ▶ několik sloves, která tvoří synteticky futurum prefixem *po- / pŕ-*

Frekvenční seznam lemmat

1 být
2 jít
3 jet
4 trvat
5 vést
6 růst
7 nést
8 běžet
9 letět
10 téci
11 vézt
12 hrnout
13 lézt
14 plout
15 hnát
16 stěhovat
17 táhnout
18 kvést
19 vanout
20 plavat
21 plavit
22 krást
23 cestovat
24 linout
25 mazat
26 šlapat
27 fičet
28 řítit
29 klusat
30 plazit
31 zorat
32 frčet
33 kutálet
34 kanout
35 šněrovat

zorát

Někdy jdou pozůstalí tak daleko , že posekají rostliny manioky nebo cukrové třtiny , které zesnulý vysázel před smrtí , nebo **zořou**/VB-P---3F-AAP-- půdu , po které chodil , aby zahladili jeho stopy .

Z biocentra odstraníme to , co tam nepatří , celý pozemek **zořeme**/VB-P---1F-AAP-- , vysadíme nové stromy a vysejeme traviny , " seznámila s plány svých spolužáků studentka Markéta Mazáková , která má na starosti propagaci biocentra .

Další chybou je stopa po kolech traktoru – co **zořu**/VB-S---1F-AAP-- , by už nikdo neměl přejíždět .

Navíc , když naplníte rockový klub , existuje mezi vámi dohoda , publikum přišlo na váš koncert , a když to **nezořete**/VB-P---2F-NAP-- , očekávání naplníte .

Na podzim pole **zořou**/VB-P---3F-AAP-- do hloubky třiceti centimetrů , před setím ho urovnají smykováním a kompaktozem .

Argonauti , samozřejmě , lásónova parta mladíků , jimž jeden starý zlý král uloží , aby mu z daleké Kolchidy přivezli zlaté rouno , jenže to jim tam druhý starý zlý král odmítne vydat , pokud lásón **nezoře**/VB-S---3F-NAP-- s ohnivými býky kamenné pole , nezaseje do brázd dračí zuby a

Mohou korpusy přispět k poznání tohoto jevu ?

- ▶ a) Výčet získaný pomocí výše uvedeného tagu je úplný/**neúplný**.
- ▶ b) Další doklady se **vyskytují**/nevyskytují v korpusech.
- ▶ c) **Existuje**/neexistuje nějaký postup, jak je z korpusů získat/**získávat**.

Hledání kandidátů syntetického futura lemmatizovaných korpusech

- ▶ `[tag="X.*" & lc="po.*(u|e|eš|e[mt]e|í|í[mš]í[mt]e)"]`
- ▶ N-filtrem lze odstranit lemmata na *pod-*, *popo-*, *pona-*, ..., kdy může jít o jiný prefix, kombinaci více prefixů atd.
- ▶ frekvenční seznam lemmat
- ▶ ruční výběr kandidátů
- ▶ ověření předpokladu

Příklady chybné lemmatizace

dvacet gólů . Takže se	povalí /povalit/VB-S---3P-AA---P	jeden útok za druhým na
univerzity , z nichž se	povalí /povalit/VB-P---3P-AA---P	bakalářské práce na témata ,
, která se za chvíli	povalí /povalit/VB-S---3P-AA---P	všemi průmysky do Čech a
, která se k vesnici	povalí /povalit/VB-S---3P-AA---P	z kopců . Většina jí
o domácího hokejového vládce ,	povalí /povalit/VB-S---3P-AA---P	se odevšad odhady , jak
se z dálnice do Pardubic	povalí /povalit/VB-P---3P-AA---P	auta stále po staré silnici
tom , kolik vody se	povalí /povalit/VB-S---3P-AA---P	řekou dnes a o víkendu
stranou nebo vám je lidí	povalí /povalit/VB-P---3P-AA---P	, " volá na ně
přeteče rybník a voda se	povalí /povalit/VB-S---3P-AA---P	do obce . Čistili jsme
. Zábava se na diváky	povalí /povalit/VB-S---3P-AA---P	tři soboty Dobruška – 3
, na konta fotbalistů se	povalí /povalit/VB-P---3P-AA---P	miliony . „ Hráči dostanou
se taková záplava plechových krabiček	povalí /povalit/VB-S---3P-AA---P	Prahou ? Teď už to
čekám , až se voda	povalí /povalit/VB-S---3P-AA---P	přes tarásek . To ji
" Dál se pak už	povalí /povalit/VB-P---3P-AA---P	sama . " Pohledy vojáků
, auta na Brno se	povalí /povalit/VB-S---3P-AA---P	přes město . Pro Svitavy
. „ Někdy tady asi	povalí /povalit/VB-S---3P-AA---P	Rea , kerýho fabrická Kawa
. Po ní už se	povalí /povalit/VB-P---3P-AA---P	další kameny rocku a alternativy
Holice . Po okolí se	povalí /povalit/VB-P---3P-AA---P	kamiony . Holice – Samá

Příklady chybné lemmatizace

Výskytů: 142 | i.p.m.: 0,03 (vztaženo k celému korpusu) | ARF: 80,93 | Výsledek je promíchán

1 / 4 ▶▶▶

Výběr řádků: základní ▾

☐	Právo	, Volešák, Poborský, Adamec - Baláz . Koloběžky	posviští /posvištět/VB-P---3P-AA---P	po náměstí JINDŘICHŮV HRADEC - Koloběžky ovládnou v pátek od
☐	Prekvapení	km . Kdo si troufne na nejstrmější skluzavku Kamikadze ,	posviští /posvištět/VB-S---3P-AA---P	z 13 metrové výšky . Ještě bláznivější je ale Wave
☐	Mladá fronta DNES	Německu , nepropadá bláhovému pocitu , že už teď všechno	posviští /posvištět/VB-S---3P-AA---P	bez jediného problému . Je zádumčivý , opatrný , možná
☐	Deníky Bohemia	, najednou jim někdo řekl , že jim za plotem	posviští /posvištět/VB-S---3P-AA---P	auta po obchvatu . Teď bude záležet samozřejmě na kompenzacích
☐	Deníky Bohemia	miří na olympiádu . Chce předjet tátu Devatenáctiletý Luboš Jíra	posviští /posvištět/VB-S---3P-AA---P	na sáňkách ledovým korytem stejně rychle jako auta po dálnici
☐	Blesk	z něj mohly jezdit typy vlaků , které pak "	posviští /posvištět/VB-S---3P-AA---P	" 160 km/h ! Na řešení stavby dostala zakázku firma
☐	Mladá fronta DNES	zoologické zahrady . Dvě stě v hodině . I tak	posviští /posvištět/VB-S---3P-AA---P	vlaky pod Chlumem Včera udělal ve Stříbrě tečku za přestavbou
☐	Deníky Moravia	kola , zve Kroužek Malí sportovci na kolech a koloběžkách	posviští /posvištět/VB-S---3P-AA---P	v sobotu kolem návsi v Kroužku v Rousínově na Vyškovsku
☐	Právo	Karlem Schwarzenbergem . Vráť se do zákopů a vzduchem dál	posviští /posvištět/VB-P---3P-AA---P	kulky , nad nimiž mohou lidé , kteří v ulicích
☐	Mladá fronta DNES	kopec řidiče minikár vyveze vlek , dolů si to už	posviští /posvištět/VB-P---3P-AA---P	sami . Samozřejmě lepší je průběžně přibrzďovat , aby člověk
☐	Mladá fronta DNES	na jaře oslavovali postup do elitní domácí soutěže . Střely	posviští /posvištět/VB-P---3P-AA---P	okolo brány . Budu mít zánět uší , říká Menší
☐	Deníky Moravia	dalších utkání . VLAKY MEZI ČERVENKOU A ZÁBRĚHEM JEDOU RYCHLEJI	POSVIŠTÍ /posvištět/VB-S---3P-AA---P	STOŠEDESÁTKOU . Dobrá zpráva pro cestující : osobní vlaky na
☐	Blesk	na představení literární prvotiny při turnaji v Miami . Lacko	posviští /posvištět/VB-S---3P-AA---P	s alfou PRAHA - Automobilový závodník Adam Lacko (20
☐	Právo	pro , " svěřila se sedmnáctiletá Olga Viktornová , která	posviští /posvištět/VB-S---3P-AA---P	vzduchem jako čtvrtá . " Ráda zkusím všechno nové ,

Heslo *trvat*

ssjc Slovník spisovného jazyka českého

trvati

(+tráti Čsl.) ned.

1. *stále být* (ve význ. I l), *nepřestávat, existovat*: bouřka ještě trvá; platnost zákona trvá; pojmy, jimiž trvá svět (Olb); *expr.* kdo už ani nežije, kdo jenom trvá (Fujm.) *živoři*, [x] nic netrvá na světě věčně (pořek); *prév.* trvající delikt *kt. se nepromlčuje*
2. *být, konat se po urč. čas*: t. hodinu, nejistota trvala jen krátce; netrvalo dlouho a vrátil se; to jí to trvá!; dlouho trvající potlesk
3. (v čem, na čem, při čem, kde) *setrávat, prodlévat l, zůstávat (po urč. čas v jistém stavu, poloze n. na urč. místě)*: t. v mlčení (Svob); t. na modlitbách (V. Mrš.); t. při svém mírném chování (Svět); t. v bojových zástupech anebo na hradě (Tyf)
4. (na čem) *vytrvale se přidržovat něj, názoru, neustupovat od něčeho; stát 10*: t. na svém, na svém výroku *setrávat*; na tom netrvám; t. na plnění dodávek; t. na ujednaných podmínkách
5. *trvám* poněk zast. v platnosti přisl. (jako ustálenou vsuvku není třeba oddělovat čárkami) *jsem přesvědčen, myslím, soudím*: knihovna obsahuje dosud (.) t. (.) jen asi dvanáct svazků (o) předp. **do-, po-, pro-, pře-, se-, vy-**; --> nás. **tvávati** (o) předp. v. trvati kromě **do-, pro-**

SSC Slovník spisovné češtiny

trvat

ned.

1. *stále být existovat (syno), nepřestávat (syno)* platnost zákona trvá,
 2. *konat se po urč. dobu probíhat (syno)* trvalo to hodinu, to ti to trvá (dlouho), netrvalo dlouho a vrátil se,
 3. *neustupovat od něčeho stát@l (syno), 10* trvat na svém, na splnění slibu, [x] nic netrvá věčně, (pořek.);
- trváni** -i s
trvající příd. dlouho trvající potlesk,

Heslo *potrvat*

ssjc Slovník spisovného jazyka českého

potrvati

dok.

1. *něj. dobu trvat*: prohlídka zámku potrvala až do večera, potrvalo chvíli, než se vzpamatoval

+

2. *něj. čas setrvat*: potrvám tu několik let (Svět); --- **potrvá** ned. bud. *k trvati* (v. po- III 1) (*vedle* bude trvat)

SSC Slovník spisovné češtiny

potrvat

dok. *něj. dobu trvat* pěkné počasí ještě potrvá,

SYNv7

STŘEDNÍ ŠKOLA DESIGNU . Výstava	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	do 9 . dubna .
pondělí 4 . září ,	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	celý školní rok . Soutěž
slavnost Zjevení Paně . Výstava	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	do 24 . června 2007
Jak šel čas přes Vrchoslavice	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	do pátku 30 . listopadu
. Dodala , že zábava	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	až do ranních hodin .
není ideální , nějaký čas	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	, než se do formy
jsme původně plánovali , ale	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	od půlnoci do půlnoci ,
jako reportážní fotograf . Výstava	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	do úterý 4 . března
Lodě a letadla Výstava modelů	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	do 22 . února .
poruchami učení . Dvouleté ověřování	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	do června 2012 , o
úřad . „ Zkušební provoz	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	do půli května . Během
Jizerničtí páni z Tábora .	Potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	do neděle . Návštěvníci si
hrnčičů a studentů . Výstava	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	do 10 . ledna .
rovnováhy a pohody . Výstava	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	do 31 . března 1999
odborníků však jeho plné zavedení	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	ještě mnoho let . Podobné
potraviny na dobročinné účely ,	potrvá /trvat/VB-S---3F-AA---I	celou sobotu a celkem se

SYNv7

nazvaná Květiny jak je neznáme	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	do neděle 23 . května
Voko , kam se podíváš	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	v novostrašeckém muzeu do 11
Podle meteorologů současné arktické počasí	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	do poloviny února , pak
na webové adrese . Hlasování	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	do 4 . května .
aneb Smrt je jen začátek	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	do 18 . května .
tunel vyhloubí a znovu zaklopí	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	to přibližně dva roky "
Slovenky Jany Rehákové - Lalové	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	do konce února . Znovu
na téma Cestujeme po Evropě	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	v muzeu do 18 .
. Tento pat bude zřejmě	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	dál , i když se
Prahy , Brna a Ostravy	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	do 25 . března .
Prodejní výstava Slunce svítí všem	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	do 23 . února .
Ani z nebe odpovědi nepadají	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	do 4 . května .
samorosty , artefakty a Výstava	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	až do 11 . června
svěřence ředitelka . Sbírka trvá	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	do tohoto pátku . Škola
pro experimentální divadlo existuje kavárna	Potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	. Poznání , že jinak
bude teplotně nadprůměrný Výrazné teplo	potrvá /potrvat/VB-S---3P-AA---P	zhruba do poloviny listopadu ,

SYNv7

Svobodovi šanci . Vzmach Admiry	potrval /potrvat/VpIS---3R-AA---P	ještě šest minut , když
drnčela okna . Prvý náraz	potrval /potrvat/VpIS---3R-AA---P	asi pět vteřin , načež
strhla v neděli večer a	potrvala /potrvat/VpFS---3R-AA---P	skoro celou noc natropila veliké
Velmi klidná tendence na burse	potrvala /potrvat/VpFS---3R-AA---P	i v právě uplynulém týdnu
odpoledne a ono mi to	potrvalo /potrvat/VpNS---3R-AA---P	déle , než já myslela
Dej Bůh , aby to	potrvalo /potrvat/VpNS---3R-AA---P	. Druhé psaní bylo mnohem
12 let . Digitální vysílání	potrvalo /potrvat/VpNS---3R-AA---P	už tehdy Prahu , Brno
chladno a přšelo , déšť	potrval /potrvat/VpIS---3R-AA---P	i druhého dne ráno do
i životy lidské . Zástava	potrvala /potrvat/VpFS---3R-AA---P	do druhého dne , kdy
mezi přítomnými , jež nerušena	potrvala /potrvat/VpFS---3R-AA---P	do hodin ranních . Výtečné
opravdu animovaná a srdečná ,	potrvala /potrvat/VpFS---3R-AA---P	až do půlnoci , načež
byla při první schůzi ,	potrvala /potrvat/VpFS---3R-AA---P	i do schůze této .
škleb ; ten chvíli ještě	potrval /potrvat/VpIS---3R-AA---P	, když už zbytek zmizel
Zatím co na ukládacím trhu	potrval /potrvat/VpIS---3R-AA---P	celý minulý týden dobrý kupní
, že vůbec existuje .	Potrvalo /potrvat/VpNS---3R-AA---P	mu chvíli , než se
stal se pak čilým a	potrval /potrvat/VpIS---3R-AA---P	v té náladě na mnohých
o jedenácté hodině večerní a	potrval /potrvat/VpIS---3R-AA---P	do čtvrté hodiny ranní .
spustil se déšť a přeháňky	potrvaly /potrvat/VpFP---3R-AA---P	do páté hodiny , kdy
Bůh nedej , aby to	potrvalo /potrvat/VpNS---3R-AA---P	. " Dodávám k tomu
i milenecký poměr , který	potrval /potrvat/VpIS---3R-AA---P	dlouhá léta , až do

SYNv7

problémy * Nepříjemné počasí má	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	až do neděle Lidem na
, že obstrukční kampaň může	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	za celého zasedání . (
měsíc , čili měla by	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	do konce letních prázdnin .
dalších zkoušek . Měly by	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	několik měsíců . " Dosavadní
bojím , že to nemůže	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	, že zemru brzo .
moderního umění , která měla	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	až do války a během
od 18 . dubna ,	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	má pět dní . Další
úplné uzavírky , jež má	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	do září , budou muset
. Rekonstrukce jednoho bytu musí	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	však maximálně pětadvacet kalendářních dní
Větrné počasí se sněžením mělo	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	celou noc . Podle meteorologů
. Opravy muzea by měly	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	až do konce října .
potravin by měl nějaký čas	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	, i když v příštích
na začátku roku a má	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	do konce března , proto
kommunikace . Práce by měly	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	až do roku 2010 .
podobný vzájemný vztah dvou duší	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	dlouho ? Bylo myslitelné ,
. Dosavadní stav má ovšem	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	ještě nejméně rok . 9
víkendech a letní provoz měl	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	až do září . Zloděj
mrazivé teploty by však měly	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	i nadále . Stodský přístroj
zimního . Zima ta ovšem	potrvati /potrvat/Vf-----A---2P	nemusí , ani kdyby ji
hodnocení irského partnera , ale	potrvat /potrvat/Vf-----A---P	by mohl několik let .

Výsledky získané z korpusů (20) (ne SSJČ a SSČ)

- ▶ *pořčí / řčet* (*)*pověje / vát*
- ▶ **pomaže / mazat* **poválí (se) / valit (se)*
- ▶ *pokráčí / kráčet* **popase se / pást se*
- ▶ **pošine se / šinout se* *posviští / svištět*
- ▶ **potáhne / táhnout se* **potrénuje / trénovat*
- ▶ **popeče s kým / péci* *pošupe / šupat*
- ▶ *pobrodí se / brodit se* *pocrčí / crčet*
- ▶ *pošupajdí / šupajdit* *poharcuje / harcovat*
- ▶ *pokoučuje / koučovat* **povesluje / veslovat*
- ▶ *poprýští / prýštit* *pošupačí / šupačit*

Výsledky získané z internetu

(3)

(ne SSJČ a SSČ)

- ▶ *potryská/tryskat* (v syn v8 - 1 doklad)
- ▶ *potrtá/trtat*
- ▶ *pozdrhá/zdrhat*
- ▶ *pověje/vát* (v syn v8 - 1 doklad)

ALE: na internetu

- ▶ ... Možná by neškodilo, kdyby vítr, který nám přinese novou vládu, zavál i do těchto koutů. Uvidíme, jakým směrem **pověje** i na našem resortním ministerstvu, které přislíbilo o tomto tématu jednat. ...
- ▶ **Pověj**, větríčku, **pověj**,
moju hlavěnku ověj!
Moja hlavěnka mladá
větríčkoví je ráda.
- ▶ ... **Pověje-li** vítr od slunce východu, mříti
bude dobytek bez plodu. **Pověje-li** vítr od
slunce západu, králové, páni nemocní budou,
...

mazat NEBO pomazat

, sacharidy 31 g Rohlík	pomažeme /pomazat/VB-P---1P-AA---P	sýrem , dáme šunku ,
2 . Plátky knäckebrotu tence	pomažeme /pomazat/VB-P---1P-AA---P	trochou čerstvého sýra a obložíme
šťávou a osolíme . Lososa	pomažeme /pomazat/VB-P---1P-AA---P	marinádou a necháme v chladu
krajíčku černého chleba , který	pomažeme /pomazat/VB-P---1P-AA---P	pomazánkou . Kuřecí rolky a
alobal potřený olejem . Pak	pomažeme /pomazat/VB-P---1P-AA---P	zelím a položíme klobásu .
) a upleteme vánočku ,	pomažeme /pomazat/VB-P---1P-AA---P	rozšlehaným vejcem a posypeme sekaným
, pak rozřízneme a dužninu	pomažeme /pomazat/VB-P---1P-AA---P	kozím sýrem . Fíky podáváme
vám nic nestane , maximálně	pomažete /pomazat/VB-P---2P-AA---P	zpátky domů . Důkazem toho
sice nepotopíte , bahnem se	pomažete /pomazat/VB-P---2P-AA---P	, ale krásu nejnižší položeného
sobě . „ Když je	pomažeme /pomazat/VB-P---1P-AA---P	vodou , budou takto připravené
půl vánočkové hmoty , tu	pomažeme /pomazat/VB-P---1P-AA---P	tvarohovou hmotou a přikryjeme opět
bude pořád řvát , že	pomaže /pomazat/VB-S---3P-AA---P	do ústavu nebo že ho
„ Tak a teď pěkně	pomažeš /pomazat/VB-S---2P-AA---P	s čertem do pekla ,
opravdu dobře , vylezete .	Pomažete /pomazat/VB-P---2P-AA---P	se pivním nočním krémem ,
SNÍDANI Jeden plátek celozrnného chleba	pomažeme /pomazat/VB-P---1P-AA---P	tvarohem , posypeme zelenými bylinkami
aspoň jeden - podkovičky kapra	pomažete /pomazat/VB-P---2P-AA---P	česnekemutřeným se solí , dáte

bmk

- ▶ ak potom dyž sou tři tři tři mocnosti tak se | můžeš @ potom rozhodnout jako s kerou to **popučěš** | --- | | dyž sou tři tak | no ae to by bylo zajímavé protože by se mohly vytvářet různé koalice .

ORALv4

◀ nemusíte volat , pokaždý když se sem chystáte ... víš co , u nás a když máte cestu někam a dycky se tu stavíte ...: " ... u nás to je jiný , to zajíždí do Biliny a **posere** se ke mně a já budu na myslivně nebo vobráceně , jo ? to je jiný . říkám : " prostě buďto sem doma , a nebo nejsem doma . " no . " no , tak to zjistíte . ▶

Synv11

Výskytů: 19 | i.p.m.: 0 (vztaheno k celému korpusu) | ARF: 10,58 | Výsledek je promíchán

1 / 1

Výběr řádků: základní

☐	Mladá fronta DNES	Turnov bránit proti povodním Turnov - Miliony z Evropské unie	poproudi/X@-----	i do turnovské kasy . Město získalo téměř osm a
☐	Mladá fronta DNES	nich skončí v šatlavách a voňavý proud čerstvých zdravých pochoutek	poproudi/X@-----	k našim tlustým dětem . Jenže co udělají děti ?
☐	Mladá fronta DNES	pořádku , ale radnice nemůže zaručit , že z ní	poproudi/X@-----	nezávadná voda . , Před Plazou pobíhají za horkých dní
☐	Deníky Bohemia	že povolení vydá . Jaké finanční částky do nynější etapy	poproudi/X@-----	? Současná etapa bude stát přibližně šest milionů korun a
☐	Mladá fronta DNES	stavbu nového areálu a na podzemní vrt , z něhož	poproudi/X@-----	do bazénu voda . V novém areálu by měl vyrůst
☐	Mladá fronta DNES	obyvatel . " Dostaneme sem lidi jinak , do Liberce	poproudi/X@-----	tisíce přistěhovalců - něco jako v 19 . století do
☐	Deníky Bohemia	Lázně - Investice ve výši takřka 6,5 milionu korun '	poproudi/X@-----	' do akce nazvané ' Orientační systém Františkovy Lázně '
☐	Deníky Bohemia	centrem . Třeba i proto , že do republiky náhle	poproudi/X@-----	více turistů . Nebo třeba už ve městě nebude kde
☐	Deníky Moravia	teče voda přes přeřad do sběrného kanálu . Povrchové vody	poproudi/X@-----	i nadále do Moravice . Obyvatelé horního konce města vypouští
☐	Hospodářské noviny	Až do roku 2013 je ale o tom , kam	poproudi/X@-----	peníze , už dávno rozhodnuto . Německo vymírá i Česko
☐	Mladá fronta DNES	kaspické zlaté horečky : kudy povede hlavní ropovod , kterým	poproudi/X@-----	ropa na světové trhy . Až do podzimu byla hlavním
☐	Deníky Bohemia	se angažoval i poslanec Pavel Hojda . Ze státní pokladny	poproudi/X@-----	do tohoto nového areálu 6,3 miliónu korun . Rekondiční tábor
☐	Mladá fronta DNES	system , rozvody čisté vody a další zařízení . Voda	poproudi/X@-----	do jezírka z 280 metrů hlubokého průzkumného hydrogeologick
☐	Mladá fronta DNES	chystá pod kůži zapíchnout velkou jehlu s hadičkou , kterou	poproudi/X@-----	o pár vteřin později krev . Slyšela jsem , že
☐	Mladá fronta DNES	Liberci ubíjet . Je státní pokladna , která má	poproudi/X@-----	státní vnitřní zálohu . Je to státní pokladna , která má

Synv11

Výskytů: 19 | i.p.m.: 0 (vztaženo k celému korpusu) | ARF: 11,77 | Výsledek je promíchán

1 / 1

Výběr řádků: základní

☐	Právo	to čerstvý starosta Bařinka s příslibem , že jeho koště	pomete/X@-----	dobře . Jeho další slova o 90procentní shodě programů stran
☐	Blesk	, očekáváme , že v tomto případě nové koště dobře	pomete/X@-----	, " konstatoval manažer Beneš . Česká brusle chudě ,
☐	Lidové noviny	To jsem myslel , že nové koště policejního prezidenta Husáka	pomete/X@-----	lépe , " poznamenal šéf výboru Jan Vidím (ODS
☐	Deníky Moravia	konec . Horní Lideč doufá , že nové koště dobře	pomete/X@-----	. Hosté totálně prospali úvodní čtvrthodinu , ve které domácím
☐	Blesk	" Votroků " Beneš věří , že nové koště dobře	pomete/X@-----	PRAHA - Tragický výkon sudího Jiřího Vodičky , který neodpískáním
☐	Deníky Bohemia	lidé se rádi setkávají i mimo soutěžní klání . Jak	pomete/X@-----	nové koště ? I . A třída : věří odchovancům
☐	Deníky Moravia	velký stres . Člověk očekává , jak dobře nové koště	pomete/X@-----	a s jakými nápady , výmysly či novými lidmi přijde
☐	Lidové noviny	vysokou politiku a mohutný lobbying . Uvidíme , jak Tvrdíkovi	pomete/X@-----	jeho koště . Na VŠ nebude mít kdo učit Ad
☐	Sport	comeback báťušky Petržely , počítám , že tady nový koště	pomete/X@-----	jak zjednaný . Slávisti proti tomu Karvanu ukázali , že
☐	Deníky Bohemia	stoper Josef Linhart do role trenéra a nové koště dobře	pomete/X@-----	. 17 . Jankov – Soběhrdy (Okresní přebor

Synv11

Výskytů: 14 | i.p.m.: 0 (vztaženo k celému korpusu) | ARF: 9,02 | Výsledek je promíchán

1 / 1

Výběr řádků: základní

☐	Deníky Moravia	změn televizních programů nebo zástavy na půl žerdi , která	povlaje/X@-----	také na brněnské Nové radnici , stojí informace , že
☐	Deníky Moravia	Velké Bíteše Miroslav Baňa . V den slovanských věrozvěstů totiž	povlaje/X@-----	historický prapor rovněž v tomto městě . „ Chceme si
☐	Deníky Moravia	na knihovně i škole Valašsko – Na deseti místech Valašska	povlaje/X@-----	zítra tibetská vlajka . Městské a obecní úřady , knihovna
☐	Deníky Bohemia	budovy Liberec - Modrá vlajka s kruhem ze žlutých hvězd	povlaje/X@-----	od neděle na všech budovách Technické univerzity v Liberci (
☐	Lidové noviny	stůl a řekl jsem , že doufám , že brzy	povlaje/X@-----	na Pražském hradě . On na to odpověděl , že
☐	Jak to šlo	, že to bude československá vlajka , která přece jen	povlaje/X@-----	nad zeměmi Království českého , nad dalším naším státním počínem
☐	Deníky Bohemia	března , což je v den solidarity s Tibetem ,	povlaje/X@-----	tibetská vlajka na 737 místech v rámci České revlaje publiky
☐	Lidové noviny	nyní v tomto státě s přehledem vyhrál . Na Hradě	povlaje/X@-----	vlajka EU Boj o Hrad 2008 - Prezidentské hovory Lidových
☐	Pátek Lidových novin	podstatná , důležité je , jak Hrad , kde vlajka	povlaje/X@-----	, bude v Evropské unii hájit naše zájmy , chránit
☐	Jihlavské listy	výboru Jiří Kejval . Vlajka se symbolem pěti propojených kruhů	povlaje/X@-----	„ nad Vysočinou “ pět dní . Boje o stupně
☐	Lidové noviny	a kladivem a úplně zle bude , až tam později	povlaje/X@-----	černá vlajka Muslimských bratrů . Ty šikuly bych netrestala ,
☐	Magazín Víkend DNES	že se na obloze najednou objeví letadlo , za nímž	povlaje/X@-----	zřejmě nějaká obří vlajka s napsaným oznámením , že začala
☐	Lidové noviny	také rád , že to bude československá vlajka , která	povlaje/X@-----	nad zeměmi království českého , nad dalším naším státním počínem

Zastoupení lemmat v tištěných zdrojích korpusech a na internetu (2010)

slovníky a tištěné zdroje	53+7 lemmat	72,29 %
pouze korpuse	20 lemmat	24,1 %
korpuse i slovníky a tištěné zdroje	37 lemmat	44,58 %
pouze slovníky a tištěné zdroje	23 lemmat	27,71 %
pouze internet	3 lemmata	3,61 %
slovníky + tištěné zdroje + korpuse	83 lemmat	100 %

Hodnocení

- ▶ seznam lze nadále doplňovat (slovníky, gramatiky, učebnice)
- ▶ vysoká míra homonymie - problémy automatické lemmatizace a následné disambiguace
- ▶ další možnosti zkoumat poměr syntetického a analytického vyjádření futura (rozsah korpusů)
- ▶ sémantické vymezení skupiny sloves

Upřesnění definice významu sloves schopných tvořit tvary syntetického futura

- ▶ **Pohyb v konkrétním slova smyslu** (přemísťování z místa na místo jednosměrně/ v určeném směru) : (*půjde, pojedě, poběží, poplazi se, pokračí, pošine se, povalí, pomáže, ...*)
- ▶ pohyb **bez určení směru (různými směry)** : (*pošíří se, poline se, ...*).
- ▶ **Proces zahrnující pohyb**
- ▶ a) přírodní (*povane, pověje, pol(i/e)je, poprší, ...*);
- ▶ b) s neživým nositelem (rostlina: *pokvěte, poroste, poplazi se, strom: poneše (ovoce), ...*; hudba: *poline se, povalí ...*; vůně: *pošíří se, poline se, ...*; voda: *poteče, povalí, pocrcí, poprští...*, zpráva: *pošíří se, ...*);
- ▶ c) mentální (*popálí mu to*)
- ▶ d) s živým nositelem (*poroste, popase se, ...* pták: *ponese (vejce), ...*);
- ▶ e) ve významu fungovat (v přeneseném významu *jít*) (správně) *poklape, poslape, povalí ...*; vycházet s někým, (*poklape, poslape, popeče, ...*).
- ▶ f) ve významu vést (*pokoučuje, potrénuje, povládne*)

Závěr

- ▶ otevřená třída sloves
- ▶ upřesnění definice
- ▶ opravy chybné lemmatizace a značkování

[tag="X.*" &
lc="po.*(u|e|eš|e[mt]e|í|í[mš]í[mt]e)"]
P- filtr [lemma!="[:upper:].*"]

Celkem: 24 954 položek (500 stránek)

	Filter	lemma	Freq	
1	p / n	pološance	1076	
2	p / n	pou	744	
3	p / n	pološanci	583	
4	p / n	postemergentní	483	
5	p / n	powerline	356	
6	p / n	pornofolku	351	
7	p / n	poprve	288	
8	p / n	possible	255	
9	p / n	ponovu	244	
10	p / n	poe	235	
11	p / n	poinsettie	213	
12	p / n	poru	207	
13	p / n	powerbanku	203	
14	p / n	postprandiální	196	
15	p / n	poláriu	193	
16	p / n	později	185	
17	p / n	policejnímluvčí	182	
18	p / n	povětšinu	179	
19	p / n	pore	176	
20	p / n	posturální	173	

Problémy

- ▶ rozsah dat
- ▶ cizí slova
- ▶ překlepy (vynechaná písmena, spojená slova)
- ▶ homonymie slovesných koncovek (definice dotazu)
- ▶ homonymie (syntetické futurum/distributivní a další významy prefixu *po-* : *pomaže* × *pomaže*)
- ▶ zdlouhavá ruční práce
- ▶ nízká frekvence sloves, která nejsou dosud zachycena

Homonymie a jazyková hra (Irena Dousková: *Oněgin byl Rusák*)

- ▶ Dalo se předpokládat , že po týhle exekuci už dá pokoj . „ Tak co je , Jíchová , co je . ? Kdybyste laskavě ráčila hejbnout zadkem . Nemáme času nazbyt , musíme ještě probrat **Povolží , Podněstří . . .** „ **Pozvrací a Poprdí . . .** “ ozvalo se zezadu . „ Píšu si vás , Joch ! Píšu si vás do třídní knihy ! “ zaječela Ema . „ Ale to jsem nebyl já . “ „ To mě nezajímá . Řekla jsem , že si vás píšu .

???

◀ pozemek pod kempem dlouhodobě pronajme , " uvedl návrh Mojžíš . Zda v budoucnu ve městě kemp vznikne , závisí na projektu . " Záležet bude na ceně , ale také na tom , zda se do vybraných lokalit kemp **povejde** , " vysvětlil Mojžíš a nevyloučil situaci , že výstavbu zařízení zaplatí město a bude ho i provozovat . " Kemp by kromě menšího zisku do městské pokladny , oživil turistický ruch . To by mohlo být pro místní podnikatele ▶

?pořadí

Výskytů: 136 | i.p.m.: 0,03 (vztaženo k celému korpusu) | ARF: 64,79 | Výsledek je promíchán

Výběr řádků: základní

☐	Mladá fronta DNES	k vysněnému cíli - postupu do první ligy . V	pořadí /pořadí/xø-----	už desátou domácí výhru v řadě přijal trenér Petr Uličný
☐	Právo	pohárovém loučení . Karvinským v souboji se šestým celkem aktuálního	pořadí /pořadí/xø-----	španělské ligy chyběli nemocní Vašek a Hudák a v prvním
☐	Deníky Bohemia	rozhodovala až závěrečná utkání v obou kategoriích . " Konečné	pořadí /pořadí/xø-----	dorostu : 1 . Lovochemie Lovosice 2 . SK Havran
☐	Ona DNES	ani tentokrát nepřekvapil . Na jeho nové desce , v	pořadí /pořadí/xø-----	již čtyřicetileté , pojmenované Planet Earth , se zkrátka znovu
☐	Deníky Bohemia	zdraví . Myslivci přilákali téměř dvě stě hostů Volduchy/ V	pořadí /pořadí/xø-----	pátý reprezentační ples Okresního mysliveckého spolku (OMS) Rokycany
☐	Deníky Moravia	Hulva . Dnes hraje Slezan další přípravný zápas , v	pořadí /pořadí/xø-----	třetí , tentokrát od osmnácti hodin na ledě Poruby .
☐	Lidové noviny	Chamonix a ty nadcházející bílé hry v Albertville budou v	pořadí /pořadí/xø-----	již šestnácté . Ve skutečnosti jsou však zimní olympijské hry
☐	Regionální týdeník	z prostějovského pohledu rozhodnout o bytí a nebytí . V	pořadí /pořadí/xø-----	třetí zápas s RH Piving nezačal vůbec špatně . Prostějovští
☐	Mladá fronta DNES	Až závěrečný pátý závod Sršského běžeckého poháru rozhodl o absolutním	pořadí /pořadí/xø-----	. Po čtyřech kláních vedoucí Jan Havelka se sice ihned
☐	In magazín	. Českým fanouškům zazpívá písně ze svého nového , v	pořadí /pořadí/xø-----	už pátého alba Girl on Fire . Nejlepší soulovou zpěvačku

Celkem: 41 položek (1 stránka)

	Filter	word	Freq	
1	p / n	v	41	
2	p / n	V	25	
3	p / n	celkovém	9	
4	p / n	Konečné	6	
5	p / n	průběžném	5	
6	p / n	konečném	4	
7	p / n	průběžného	3	
8	p / n	Zápas	2	

1 doklad

fotbalových kruhů Stoper Vápeník odchází z Blšan na hostování do Turnova výměnou za brankáře Meiera . Zahraniční posilou Turnova je Ukrajinec Lozagubov . (van) Francouzský klub Olympique Marseille čeká definitivně konkursní řízení . Soud rozhodl , že klub není schopen uhradit své dluhy . Krátce TJ HALMA Zbůch **pořádí** v sobotu od 10.45 hod. v objektu Ústavu sociální péče Zbůch 1 . kolo MR v závěsném kuželníku smíšených družstev spasticky postižených sportovců . Berger ve formuli 1 favorizuje Hilla Buenos Aires - Duel Schumacher - Hill v mistrovství světa formule 1 bude mít druhé letošní dějství na Velké ceně

?poléčí

Výskytů: 31 | i.p.m.: 0,01 (vztaženo k celému korpusu) | ARF: 15,89 | Výsledek je promíchán

Výběr řádků: základní

☐	, kde si po sezoně	poléčí /poléčí/X@-----	rány a nakoupí si potřebné
☐	s užitečným , preventivně si	poléčí /poléčí/X@-----	vlastní neduhy a současně relaxují
☐	léčitele . Ten poradí ,	poléčí /poléčí/X@-----	a nikým nekontrolován volně inkasuje
☐	zaleduje to , den to	poléčí /poléčí/X@-----	a je fit . "
☐	, že se ještě chvílku	poléčí /poléčí/X@-----	a pak se uvidí .
☐	oddá sílu a klid ,	poléčí /poléčí/X@-----	záněty a chronickou únavu ,
☐	zlomenou ruku , kde mi	poléčí /poléčí/X@-----	děti , když budou potřebovat
☐	žebro a otřes mozku si	poléčí /poléčí/X@-----	čtyři měsíce . BUDIŠOV (
☐	se vždy před barumkou trochu	poléčí /poléčí/X@-----	místní cesty , " poznamenal
☐	názvem Valašský penicilin vás ,	poléčí /poléčí/X@-----	" v Muzeu lidových pálenic
☐	. Zraněné koleno si žena	poléčí /poléčí/X@-----	týden . Policisté lupiče záhy
☐	stará o toulavé kočky ,	poléčí /poléčí/X@-----	je , nechá vykastrovat a
☐	do plotu . Zranění si	poléčí /poléčí/X@-----	měsíc . Studenti se "
☐	si na " Kanárech "	poléčí /poléčí/X@-----	od mládí chatrné průdušky .
☐	V Hodoníně lázně skvělé ,	poléčí /poléčí/X@-----	ti tělo celé " přijeli
☐	zapůsobí dvojnásobným efektem – nejdřív	poléčí /poléčí/X@-----	nervy a duši , a
☐	, tam si člověk lip	poléčí /poléčí/X@-----	klouby , " upřesnil pan
☐	. Skácel se ještě "	poléčí /poléčí/X@-----	" OLOMOUC - Už pozitivní
☐	, proto se pacienti trochu	poléčí /poléčí/X@-----	a už musí jít domů
☐	, kterou centrální banka "	poléčí /poléčí/X@-----	" levnými úvěry . Obává
☐	naražené koleno si šofér avie	poléčí /poléčí/X@-----	žest dnů . Nikdo ze
☐	stará o toulavé kočky ,	poléčí /poléčí/X@-----	je , nechá vykastrovat a
☐	nakopí . Pohmožděný si dívka	poléčí /poléčí/X@-----	dva týdny , kluk je

?pomete

přání . . . Jak	pomete /pomete/X@-----	nové koště ? Letenská premiéra
, že nové koště dobře	pomete /pomete/X@-----	PRAHA - Tragický výkon sudího
mimo soutěžní klání . Jak	pomete /pomete/X@-----	nové koště ? I .
nové koště policejního prezidenta Husáka	pomete /pomete/X@-----	lépe , " poznamenal šéf
že na grandslamech nám to	pomete /pomete/X@-----	dobře ! " Máte vůbec
přesvědčení , že nové koště	pomete /pomete/X@-----	dobře celé čtyři roky a
, že nové koště dobře	pomete /pomete/X@-----	, " uzavřel Náhlík .
členů minulé rady . Jak	pomete /pomete/X@-----	nové koště ? Nová rada
příslibem , že jeho koště	pomete /pomete/X@-----	dobře . Jeho další slova
- lí nové koště dobře	pomete /pomete/X@-----	, se budou moci přesvědčit
, že tady nový koště	pomete /pomete/X@-----	jak zjednaný . Slávisti proti
tomto případě nové koště dobře	pomete /pomete/X@-----	, " konstatoval manažer Beneš
přivedl několik mladých hráčů ,	pomete /pomete/X@-----	stejně dobře , poodhalí dnešní
. Uvidíme , jak Tvrđíkovi	pomete /pomete/X@-----	jeho koště . Na VŠ
trenéra a nové koště dobře	pomete /pomete/X@-----	. 1 7 . Jankov -
dobře mete , tak snad	pomete /pomete/X@-----	co nejděle , protože to
VLASTIMIL MAREČEK . Které koště	pomete /pomete/X@-----	lépe ? Deník Sport zve
, jak dobře nové koště	pomete /pomete/X@-----	a s jakými nápady ,
, že nové koště dobře	pomete /pomete/X@-----	. Hosté totálně prospali úvodní

?poklape

na Moravě . Mlýnek nyní	poklape /poklape/X@-----	každou půlhodinu až do září
Věřím , že všechno perfektně	poklape /poklape/X@-----	, takže si budu festival
zdát báječně jednoduché a všechno	poklape /poklape/X@-----	. Je možné přeskočit fázi
na Moravě . Mlýnek nyní	poklape /poklape/X@-----	každou půlhodinu až do září
si myslím , že to	poklape /poklape/X@-----	. Navíc , když jsem
že po dnešku nám to	poklape /poklape/X@-----	zase tak dobře jako předtím
vyzkoušíme , jak nám to	poklape /poklape/X@-----	. Když ne , můžeme
, že to tam všechno	poklape /poklape/X@-----	. " Není vám líto
" Doufám , že to	poklape /poklape/X@-----	stejně , jako to klapalo
kompromisy . V rodině to	poklape /poklape/X@-----	, budete - li schopní
Věřím , že všechno perfektně	poklape /poklape/X@-----	, takže si budu festival
Mlejnek z Víru ode dneška	poklape /poklape/X@-----	Nové Město na Moravě -
klape a doufám , že	poklape /poklape/X@-----	i nadále , " věřila

?potaje

Výskytů: 12 | i.p.m.: 0 (vztaženo k celému korpusu) | ARF: 7,73 | Výsledek je promíchán

Výběr řádků: základní ▾

☐	bujonem a brambory , nebo	potaje /potaje/X@-----	de berros , což je
☐	svítit sluníčko , sníh trochu	potaje /potaje/X@-----	a půjde to , "
☐	Doufám také , že trochu	potaje /potaje/X@-----	sníh a poteče nějaká voda
☐	a vepřovým - a polévku	potaje /potaje/X@-----	z černých fazolí . Levné
☐	a neoprény a jestli ještě	potaje /potaje/X@-----	, zkusíme Bečvu sjet .
☐	masem . Základem všeho bývá	potaje /potaje/X@-----	, což je silný vývar
☐	často smíchaná s masem (potaje /potaje/X@-----) . Místní specialitou jsou
☐	podle hydrometeorologů přidá déšť ,	potaje /potaje/X@-----	sníh rychleji a hrozí místní
☐	. , Během dne zase	potaje /potaje/X@-----	, jelikož je docela teplo
☐	pescado) a luštěninová (potaje /potaje/X@-----) . Specialitou jsou papas
☐	různých druhů zeleniny se jmenuje	potaje /potaje/X@-----	. Slavnostním jídlem je puchero
☐	pondělí buď radostí z úspěchu	potaje /potaje/X@-----	sníh , v opačném případě

?povlaje

Výskytů: 12 | i.p.m.: 0 (vztaženo k celému korpusu) | ARF: 7,53 | Výsledek je promíchán

Výběr řádků: základní ▾

☐	úřadu Lenka Antolová . Stejná	povlaje /povlaje/X@-----	i v Kadani . „
☐	V den slovanských věrozvěstů totiž	povlaje /povlaje/X@-----	historický prapor rovněž v tomto
☐	bude , až tam později	povlaje /povlaje/X@-----	černá vlajka Muslimských bratrů .
☐	vlajka , která přece jen	povlaje /povlaje/X@-----	nad zeměmi Království českého ,
☐	s kruhem ze žlutých hvězd	povlaje /povlaje/X@-----	od neděle na všech budovách
☐	se symbolem pěti propojených kruhů	povlaje /povlaje/X@-----	„ nad Vysočinou “ pět
☐	bude československá vlajka , která	povlaje /povlaje/X@-----	nad zeměmi království českého ,
☐	přehledem vyhrál . Na Hradě	povlaje /povlaje/X@-----	vlajka EU Boj o Hrad
☐	objeví letadlo , za nímž	povlaje /povlaje/X@-----	zřejmě nějaká obří vlajka s
☐	na půl žerdi , která	povlaje /povlaje/X@-----	také na brněnské Nové radnici
☐	jak Hrad , kde vlajka	povlaje /povlaje/X@-----	, bude v Evropské unii
☐	že doufám , že brzy	povlaje /povlaje/X@-----	na Pražském hradě . On

Internet

- ▶ Jejich sebechvála však **posmrdí** až do nebe a opět dokazuje, že své prognózy, řeči a »vysvětlení« vytvářejí vždy jen podle toho, jak vítr zrovna vane.
- ▶ Pokud jste se dočetl o přivřených přívodech, je to správně, Třeba ale terciální přívod se vám zavřít nepodaří a přes kamna to pořád **pofučí** naplno, čímž to nebude kvalitně spalovat. A toto se snažíte brzdít klapkou.
- ▶ Ocet došel, už jsem šáhla i po citronové šťávě.....šampony abych kupovala na litry..... Tož tak.....sbalim jí ranec a **pofajruje** do Prahy! To není pes, to je prase.....

Dů na přístě

- ▶ Dů: Vyberte si ze seznamu sloves, která mohou v češtině tvořit jak synteticky (prefixem po-), tak analyticky (opisu bud.* + infinitiv příslušného slovesa bez po-) nejméně 3 slovesa a popište postup, jak v korpusu vyhledat a) tvary syntetického futura a b) tvary opisného futura (např.: *postoupá.* / bud.* stoupat*);
- ▶ Berte v úvahu různé slovosledné možnosti analytických tvarů.
- ▶ Shrňte do tabulky poměr užití syntetických a analytických tvarů

Bibliografie

- ▶ CVRČEK A KOL. (2010): *Mluvnice současné češtiny*. Praha : Karolinum.
- ▶ ČECHOVÁ A KOL. (1996): *Čeština, řeč a jazyk*. Praha : ISVN.
- ▶ ČERMÁK, F. (1990): *Syntagmatika a paradigmatika českého slova*. Praha : Karlova Univerzita.
- ▶ HAJIČ J. (1994): *Unification Morphology Grammar*. Praha : MFF UK, (disert. práce).
- ▶ HAJIČ J. (2004): *Desambiguation of Rich Inflection (Computational Morphology of Czech)*. Praha : Karolinum.
- ▶ HAVRÁNEK, B. A KOL. (1989): *Slovník spisovného jazyka českého (SSJČ)*. Praha : Academia.
- ▶ FILIPEC, J. A KOL. (2005): *Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost (SSČ)*. Praha : Academia.
- ▶ KARLÍK, P., NEKULA, M., RUSÍNOVÁ, Z. (1996): *Příruční mluvnice češtiny*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny.
- ▶ KARLÍK, P., NEKULA, M., PLESKALOVÁ, J. (2002): *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

Bibliografie

- ▶ KOMÁREK, M. a kol. (1986): *Mluvnice češtiny II.*, Praha : Academia.
- ▶ KOPEČNÝ, F. (1962): *Slovesný vid v češtině*. Praha : Nakladatelství československé akademie věd.
- ▶ OSOLSOBĚ, K. (2007): *Syntetické futurum v češtině - gramatiky, slovníky, korpusy. Přednášky a besedy z XL. běhu LŠSS*. Brno, s. 131-144.
- ▶ OSOLSOBĚ, K. (2007): *Popis gramatických významů jednoduchých slovesných tvarů v anotacích českých (slovenských) korpusů. SPFFMU A, 55, s. 201-218.*
- ▶ OSOLSOBĚ, K. (2008): *Značkování gramatických kategorií v korpusech ČNK a jejich zachycení v gramatice a ve slovníku (syntetické futurum, stupňování adjektiv, neurčité číslovky a příslovce míry)*. In Sticha, F. (ed.) *Grammar & Corpora / Gramatika a korpus 2007*. Academia : Praha, s. 407-416.
- ▶ SEDLÁČEK, R. (2004): *Morphematic analyser for Czech*. Brno : FI MU (disert. práce).
- ▶ ŠMILAUER, V. (1972): *Nauka o českém jazyku*. Praha : SPN.

Děkuji Vám za pozornost !